

Cirkulärnr: 13:4
Diariernr: 13/0390
Handläggare: Kajsa Jansson, Siv Stjernborg
Avdelning: Ekonomisk analys
Sektion/Enhet: Ekonomi och styrning
Datum: 2013-01-23
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Nya begränsningar för lån inom intressegemenskap

CIRKULÄR 13:4

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Kajsa Jansson
Siv Stjernborg
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Nya begränsningar för lån inom intressegemenskap

Riksdagen har beslutat om ytterligare begränsningar i avdragsrätten för räntor

De nya reglerna begränsar möjligheterna att göra ränteavdrag för skulder inom en intressegemenskap och avser att försvara den svenska bolagsskattebasen genom att minska möjligheterna att skatteplanera med ränteavdrag. En utgångspunkt är att affärsmässigt bedriven verksamhet så långt det är möjligt inte ska påverkas. Skatteverkets bedömningar avgör hur den nya lagstiftningen tillämpas.

Riksdagen har också beslutat att sänka bolagsskatten till 22 procent. Denna sänkning finansieras till viss del av de ökade skatteintäkter som ändringarna i ränteavdragsreglerna förväntas medföra.

Bakgrunden till den nya lagstiftningen är den aggressiva skatteplanering som bland andra vissa välfärdsbolag använt sig av. De skräntesnurrorna har medfört inkomstbortfall i mångmiljardklassen för statskassan. Detta har inneburit att regeringen tvingats till en ”brandkårsutryckning” för att förhindra en urholkning av den svenska bolagsskattebasen. En större översyn pågår av företagsbeskattning mm, men eftersom det handlar om stora skattebortfall kan/vill regeringen inte vänta tills denna utredning är klar. Från år 2015 är det tänkt att dagens provisoriska system ska utmönstras och ersättas med ett nytt, baserat på förslag från den sittande företagsskattekommittén.

De nya lagreglerna

Huvudparagrafen i den nya lagen lyder enligt följande:

§ 10b ¹”Ett företag som ingår i en intressegemenskap får inte – om inte annat följer av 10 d eller 10 e§ – dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskapen.”

¹ Inkomstskattelagens 24 kap (1999:1229).

Två undantag från det generella förbudet finns:

- dels §10 d som säger att om långivaren betalar minst 10 procent i skatt kan ränteavdrag få göras under vissa omständigheter (den s.k. tioprocentsregeln)
- dels §10 e Ränteutgifter avseende sådana skulder som avses i §10 b dras av om det skuldförhållandet som ligger till grund för ränteutgiften är huvudsakligen affärsmässigt motiverat (ventilen).

Förändringar i korthet som vi bedömer kan ha störst påverkan på kommunägda företags rätt till ränteavdrag:

- De befintliga reglerna utvidgas till att gälla ränteutgifter avseende alla skulder mellan företag i intressegemenskap oberoende av vad lånet används till.
- Såväl interna som externa förvärv av delägarätter omfattas liksom lån för finansiering och tillskott. Däremot berörs inte lån från extern långivare.
- Ventilen innebär att ränteavdrag medges om lånet är affärsmässigt motiverat. Detta undantag kompletteras med en bestämmelse som innebär att det vid bedömningen av om skuldförhållandet är affärsmässigt motiverat särskilt ska beaktas om finansiering i stället hade kunnat ske genom tillskott från det företag som innehar den aktuella fordran eller från ett företag som, direkt eller indirekt, har ett väsentligt inflytande i det låntagande företaget.

Bestämmelserna trädde i kraft den **1 januari 2013** och tillämpas på ränteutgifter som avser tiden efter den 31 december 2012. Ändringen avser ränteutgifter för alla skulder inom en intressegemenskap oavsett när skuldförhållandet har uppkommit. Den ändrade lagtexten återfinns i Lag (2012:757) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229). Förslaget i sin helhet är beskrivet på sidorna 213–275 i propositionen 2012/13:1, varav särskilt sidorna 254–268 är intressanta.

Effekter för den kommunala sektorn

Trots att kommuner och landsting är skattefinansierade sektorer finns inga generella undantag för kommuner och landsting. Det är olyckligt att kommunernas finanshantering försvåras, särskilt som kommuner inte har någon del i användandet av räntesnurror för skatteplanering.

Lagtexten säger att ränteavdrag för lån till bolag inom en intressegemenskap inte är tillåtet, så rent objektivt finns enligt lagtexten ingen avdragsrätt alls. Det finns emellertid två undantag dels kan man få göra avdrag enligt tioprocentsregeln om vissa villkor är uppfyllda, dels kan man få göra ränteavdrag om skuldförhållandet är affärsmässigt motiverat. Tioprocentsregeln kan inte tillämpas av de kommunägda bolagen eftersom långivaren/kommuner inte är skattepliktiga. Däremot finns för de kommunägda bolagen teoretiskt en avdragsrätt enligt den subjektiva regeln, affärsmässiga skäl. Skatteverket ska i efterhand bedöma om affärsmässiga skäl föreligger. Skatteutskottet noterade i sitt ställningstagande att Skatteverket i sin tillämpning av reglerna ska säkerställa att affärsmässigt motiverad verksamhet påverkas så lite som möjligt.

Vår tolkning är att kommunernas utlåning till sina bolag torde kunna gå under affärs-
mässigt motiverade undantag under förutsättning att räntan är marknadsmässig och det
inte rör sig om internt finansierat förvärv eller något annat tveksamt förfarande. Ett
exempel rörande kommunal vidareutlåning (dvs. kommunen lånar externt och vidare-
förmedlar lånet till sitt bolag) från kommun till bolag är omnämnt i propositionen och
torde kunna vara godtagbart som undantag. Enligt Finansdepartementet är avsikten
med lagstiftningen inte att stoppa kommunernas möjlighet till en samlad och kost-
nadseffektiv upplåning för bolag inom intressegemenskapen. Kortfristiga skulder an-
ses normalt sett vara huvudsakligen affärsmässigt motiverade. Avdragsrätten vid lång-
fristig utlåning är mer tveksam, särskilt om kommunen lånar ut av egna medel, och
inte av upplånade medel. Då tillskott istället enligt lagstiftningen torde kunna vara
aktuellt.

Det är emellertid skatteverket som bedömer om bolagen ska ha avdragsrätt. Skattever-
kets bedömning kommer tidigast att ske sent under år 2014 men mer troligt sent under
år 2015 för de räntor som avser 2013. När bedömningen görs har räntorna även beta-
lats för år 2014. Därmed kan två års ränteavdrag komma att underkännas i ett sam-
manhang. Om man är missnöjd med skatteverkets beslut så prövas frågan i förvalt-
ningsrätten. Överinstansen till detta är kammarrätten. Även om man bedömer att san-
nolikheten är hög att kammarrätten kommer döma förmånligt är det en process som
tar lång tid.

Eftersom det är Skatteverket som hanterar regelverket kan de som har interna lån
skriva till Skatteverket och fråga om räntan på lånen är avdragsgill eller inte. Frågan
ska i så fall ställas till Skatteverkets huvudkontor i Solna. Det är viktigt att om kom-
munen fortsätter med vidareutlåning och internbank, ska de i bolagens deklARATIONER
yrka öppet avdrag för att slippa eventuellt skattetillegg.

Några kommunala bolag har ansökt om förhandsbesked i skatterättsnämnden. Ännu
har inga beslut eller tillkännagivanden kommit från skatteverket.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Kajsa Jansson 08-452 78 68, Siv Stjernborg
08-452 77 51 samt Annika Wallenskog, 08-452 77 46. Alla kan nås via e-post på
mönstret: fornamn.efternamn@skl.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Annika Wallenskog

Kajsa Jansson